

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2006:18
ARKEOLOGISK FÖRUNTERSÖKNING

Heda Kyrka

Heda socken
Ödeshögs kommun
Östergötland

Dnr 422-603-2002

Karin Lindeblad

UV ÖST RAPPORT 2006:18
ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING

Heda kyrka

Heda socken
Ödeshögs kommun
Östergötland

Dnr 422-603-2002

Karin Lindeblad

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se/uv

Produktion och layout Britt Lundberg

Grafik Lars Östlin

Utskrift UV Öst, Linköping 2006

Kartor ur allmänt kartmaterial, ©Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2006 Riksantikvarieämbetet

UV Öst, Rapport 2006:18

ISSN 1404-0875

Innehåll

Bakgrund	5
Syfte	5
Kulturmiljö	5
Metod och genomförande	5
Resultat	5
Sammanfattning	6
Referenser	6
Administrativa uppgifter	6

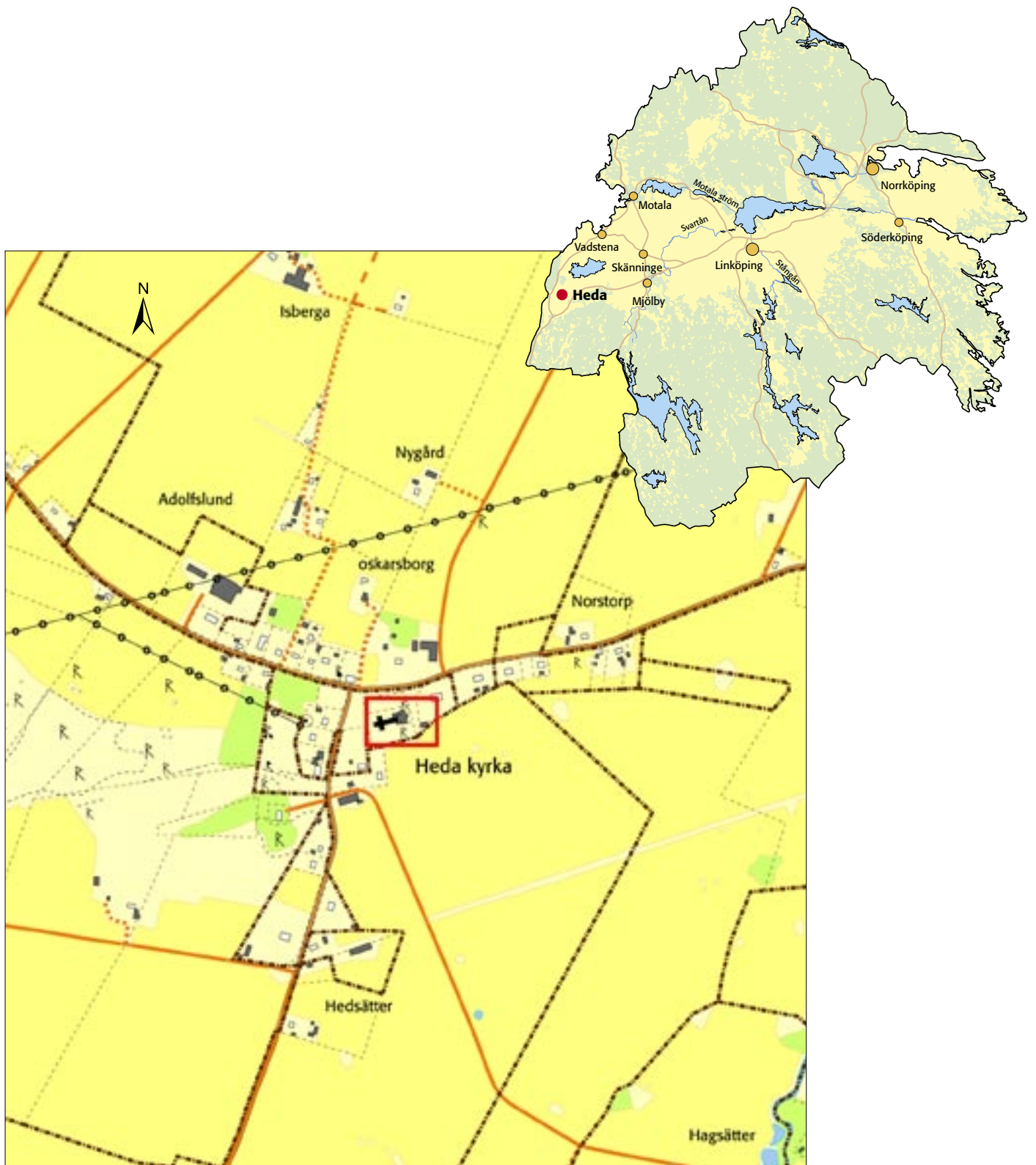

Fig 1. Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:50 000. Karta över Östergötland med platsen för undersökningen markerad.

Arkeologisk förundersökning

Heda kyrka

Bakgrund

Den arkeologiska förundersökningen föranleddes av att Ödeshögs kyrkliga samfällighet planerade att installera bergvärme i Heda kyrka. Schaktningsarbetena för bergvärmen innebar att ett drygt 20 meter långt schakt planerades på kyrkans norra sida, öster om den del av kyrkan som byggdes till på 1800-talet.

Syfte

Syftet med undersökningen var att försöka undvika att äldre gravar och andra lämningar på kyrkogården berördes. Schaktdjupet skulle därför minimeras så långt det var möjligt.

Kulturmiljö

Heda kyrka är uppförd under tidigmedeltid. Av den romanska kyrkan återstår idag långhuset och västtornet. På kyrkans södra sida har tidigt ett mindre kapell med absid byggts till. På norra sidan tillfogades även ett sidoskepp med tunnvalv av cisterciensisk typ. På 1800-talet var kyrkan förfallen och restaurerades av arkitekten Carl Georg Brunius. Byggnaden fick då sitt nuvarande utseende med korsarmar i öster och ett nytt kor.

Metod och genomförande

Schaktningen utfördes med grävmaskin och det arkeologiska arbetet utfördes i samband med schaktningsarbetena. Schaktet var drygt 25 meter långt och 1 meter brett. Djupet varierade mellan 0,6 och 0,7 meter.

En planritning över schaktet upprättades i skala 1:100.

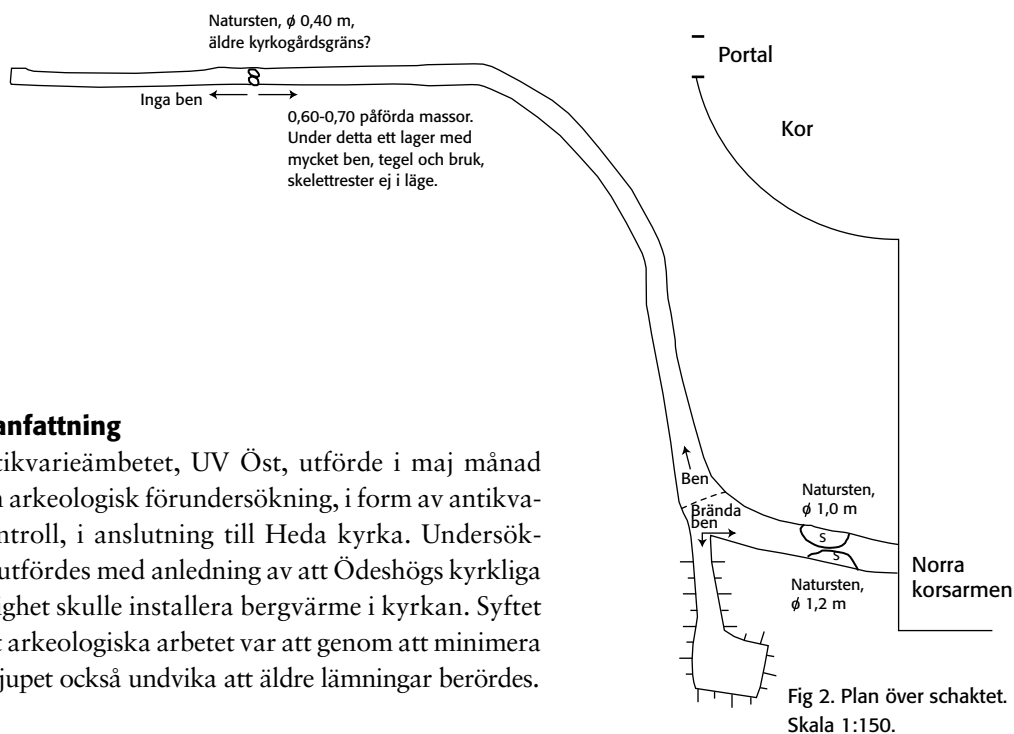
Resultat

Inga gravar berördes av schaktningsarbetena, däremot fanns det en relativt stor mängd uppgrävda skelettdelar i massorna, som schaktades upp. Ben saknades i partiet närmast den norra korsarmen och i schaktets östligaste del (se fig 2). Trots att schaktet var tämligen djupt fanns inga intakta gravar. Detta beror sannolikt på att massor lagts på kyrkogården när korsarmarna och koret uppfördes på 1800-talet.

Ett par meter öster om korsarmen fanns två, drygt meterstora stenar. Funktionen för dessa är oklar. I schaktets östra del fanns två stenar i nord-sydlig riktning, cirka 0,40 meter stora. De låg på ett djup av cirka 0,70 meter och kan möjligen vara en del av en äldre kyrkogårdsbegränsning.

Linköping i april 2006

Karin Lindeblad

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet, UV Öst, utförde i maj månad 2002 en arkeologisk förundersökning, i form av antikvarisk kontroll, i anslutning till Heda kyrka. Undersökningen utfördes med anledning av att Ödeshögs kyrkliga samfällighet skulle installera bergvärme i kyrkan. Syftet med det arkeologiska arbetet var att genom att minimera schaktdjupet också undvika att äldre lämningar berördes.

Inga begravingar berördes av schaktningsarbetena, däremot fanns en ansevärd mängd skelettdelar i de påförda massorna. I östligaste delen av schaktet fanns ett par stenar på rad i nord-sydlig riktning. De kan vara en del av en äldre kyrkogårdsbegränsning.

Referenser

Riksantikvarieämbetets byggnadsregister www.raa.se

Administrativa uppgifter

Län: Östergötlands län.

Landskap: Östergötland.

Kommun: Ödeshög.

Socken: Heda.

Plats: Heda kyrka.

Läge: Ekonomiskt kartblad 8e 2H Rök.

Undersökningens mittpunkt: X 6460630, Y 1435080.

Riksantikvarieämbetet dnr: 422-603-2002.

Länsstyrelsen dnr: 433-659-02.

Länsstyrelsen beslutsdatum: 2002-02-22.

Projektnummer: 1520398.

Ansvarig arkeolog: Karin Lindeblad.

Beställare: Länsstyrelsen i Östergötland.

Kostnadsansvarig: Ödeshögs kyrkliga samfällighet.

Undersökningstid: 2002-05-28.

Undersökningsområde: Ca 25 löpmetrar.

Dokumentationshandlingar: 1 planritning publicerad i denna rapport.

Fynd: Inga fynd tillvaratogs.